

COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2022

COBIB.SI: increment of bibliographic records in 2022

Emma Dornik¹

IZVLEČEK: V članku so podrobneje predstavljeni podatki o prirastu bibliografskih zapisov za leto 2022, in sicer na letni in mesečni ravni. V analizo smo vključili 171.503 bibliografske zapise iz baze COBIB.SI, ki jih je prispevalo 546 katalogizatorjev. V zadnji četrtini leta je bilo kreiranih 27,5 % bibliografskih zapisov. Največ bibliografskih zapisov je bilo kreiranih v torek, 29. 11. 2022, in to 934. Na letni ravni pa je četrtek najproduktivnejši dan v tednu. Najmanj zapisov je bilo kreiranih avgusta. Glede tipa zapisov se nadaljuje večletni trend: največ zapisov je bilo kreiranih za monografske publikacije (50,6 %) in sestavne dele (40,5 %). Predstavljeni so tudi podatki o zapisih, prevzetih iz drugih baz podatkov, ter letni prirast normativnih zapisov za osebna imena in imena korporacij v bazi CONOR.SI. Rezultati kažejo na pomembnost dela katalogizatorjev v sistemu COBISS.

KLJUČNE BESEDE: bibliografske baze podatkov, COBIB.SI, katalogizacija, letni prirast

ABSTRACT: The article presents in detail the data on the annual increment of bibliographic records in 2022 at annual and monthly levels. The analysis includes 171,503 bibliographic records created by 546 cataloguers. In the last quarter of the year, 27.5% of bibliographic records were created. Most records, i.e. 934 records, were created on Tuesday, 29 November 2022. Thursdays are the most productive days in the year. The fewest records were created in August. When referring to the type of records, the multiannual trend continues also in 2022: most records were created for monographs (50.6%) and component parts (40.5 %). The data on records downloaded from other databases and the data on the annual increment of authority records for personal names and for corporate body names in the CONOR.SI database are included. The results show how important the work of cataloguers in the COBISS system is.

KEYWORDS: bibliographic databases, COBIB.SI, cataloguing, annual increment

1 Uvod

V mreži COBISS.net (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) sodeluje 1.468 knjižnic (podatek na dan 21. 7. 2023) iz osmih držav (v abecednem vrstnem redu: Albanija, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Kosovo, Severna Makedonija, Slovenija in Srbija) (COBISS.net, 2023; COBISS.net v številkah, 2022). V Sloveniji je na dan 31. 12. 2022 sodelovalo 925 polnopravnih članic, ki jih delimo po tipih knjižnic: 1 nacionalna, 82 univerzitetnih in visokošolskih knjižnic, 136 specialnih, 62 splošnih in 644 šolskih knjižnic (Bibliografske, 2022; IZUM, 2023).

Sistem združuje vzajemno bibliografsko-kataložno bazo podatkov COBIB.SI, lokalne baze podatkov sodelujočih knjižnic, bazo podatkov o knjižnicah COLIB.SI in normativno bazo podatkov CONOR.SI ter ponuja številne druge funkcionalnosti (Organizacijski model sistema COBISS, 2023; Vzajemna katalogizacija (COBISS3/Katalogizacija), 2023). V Sloveniji je v vzajemno katalogizacijo vključenih 314 knjižnic (Programska oprema COBISS3, 2023). V letu

¹ Dr. Emma Dornik, prof. zdr. vzg., bibliotekarska višja svetnica, Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija, ema.dornik@izum.si.

2022 je v procesu katalogizacije aktivno sodelovalo 546 katalogizatorjev iz 244 knjižnic. Glede na tip zapisa je bilo v letu 2022 (skupaj) v vzajemni katalog dodanih 50,6 % zapisov za monografske publikacije, 40,5 % za sestavne dele, 6,5 % za izvedena dela (dogodke), 2,1 % za serijske publikacije, 0,2 % za zbirne zapise in 0,2 % zapisov za integrirne vire. Iz COBIB.SI je bilo skupaj izbranih 1.623 bibliografskih zapisov. (Bibliografske, 2022)

S predstavitvijo prirasta bibliografskih zapisov v COBIB.SI želimo prikazati obseg in poudariti pomembnost katalogizatorjevega dela v sistemu COBISS.

2 Metodologija

Vir podatkov je vzajemna baza COBIB.SI, v kateri s pregledom pojmov z iskalno predpono za datum kreiranja/prezema (dm=) poiščemo podatke za pretekli mesec. Podatke zbiramo v začetku vsakega meseca za pretekli mesec. Vključeni so vsi kreirani in prevzeti bibliografski zapisi, ki so jih v vzajemni katalog prispevali katalogizatorji, ter vsi dnevi v letu (za delovne smo šteli dneve od ponedeljka do petka, za dela proste pa sobote, nedelje in praznike, kadar so ti na delovni dan). Vzajemna baza se dnevno spreminja, zato številke, vključene v analizo, ne predstavljajo nujno trenutnega stanja podatkov v bazi. Iz zajema podatkov so izvzeti bibliografski zapisi, ki so bili v vzajemni katalog shranjeni programsko (npr. ELINKS.SI, $n = 2.241$), in lokalni zapisi, ki so bili shranjeni v vzajemno bazo ($n = 552$).

Zbrani podatki so predstavljeni na letni in mesečni ravni. V analizo podatkov za leto 2022 smo vključili 171.503 bibliografske zapise. Na slikah so podatki predstavljeni po datumih, v tabelah so prazniki prikazani ločeno od preostalih dela prostih dni. Ob slikah so zabeleženi dnevi zajema podatkov, ki veljajo tudi za podatke, predstavljene v tabelah mesečnih prirastov. Ker prirast sistematično spremljamo od leta 2014, smo vključili trend prirasta za obdobje devetih let (Dornik, 2015; 2016; 2017; 2018; 2019; 2020; 2021; 2023).

3 Prirast bibliografskih zapisov

Konec leta 2022 (podatki na dan 31. 12. 2022) je bilo v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI skupaj 5.965.912 bibliografskih zapisov. Katalogizatorjem je pri delu v pomoč možnost prevzemanja bibliografskih zapisov iz drugih baz podatkov. Iz mreže COBISS.net je bilo prevzetih 2.293 zapisov, iz baze WorldCat (OCLC) 11.312 zapisa, iz Registra ISSN 2.905 zapisov (od tega 2.241 ob ažuriranju baze podatkov ELINKS.SI), iz Online kataloga Kongresne knjižnice (LC) pa 1.085 zapisov. Največja dodana vrednost zasnove vzajemnega kataloga je kooperativno sodelovanje pri kreiranju bibliografskih zapisov (Bibliografske, 2023).

3.1 Letni prirast

V letu 2022 je bilo največ zapisov kreiranih v zadnji četrtini leta (Q4: 27,5 % letnega prirasta). Sledijo prva četrtina leta (Q1) s 26,2-odstotnim prirastom, nato druga četrtina (Q2) s 23,2-odstotnim prirastom in tretja četrtina (Q3) s 23-odstotnim letnim prirastom.

Pregled prirasta bibliografskih zapisov po mesecih leta 2022 prikazuje tabela 1.

Tabela 1: Mesečni prirast bibliografskih zapisov v COBIB.SI (padajoče glede na število zapisov)

Mesec	Kreirani zapisi (n)	Kreirani zapisi (%)
november	16.268	9,5
januar	16.256	9,5

december	15.799	9,2
september	15.725	9,2
marec	15.215	8,9
oktober	15.166	8,8
maj	14.660	8,5
junij	13.683	8,0
februar	13.412	7,8
julij	12.699	7,4
april	11.518	6,7
avgust	11.102	6,5
Skupaj	171.503	100

Legenda: *n* – število, % – odstotek

Prirast bibliografskih zapisov na letni ravni (upoštevani so vsi dnevi v letu) kaže, da je bilo v letu 2022 največ zapisov kreiranih ob četrtnih (20,2 %). Podrobnosti so predstavljene v tabeli 2.

Tabela 2: Letni prirast bibliografskih zapisov v COBIB.SI (dnevi v tednu in prazniki)

Dan	Štev. dni v letu (<i>n</i>)	Zapisi (<i>n</i>)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (<i>s</i>)	Zapisi (%)	Zapisi (<i>maks</i>)	Zapisi (<i>min</i>)
četrtek	52	34.563	665	120	20,2	930	248
torek	50	34.213	684	116	19,9	934	399
ponedeljek	47	33.205	706	122	19,4	889	403
sreda	52	32.764	630	129	19,1	858	28
petek	52	32.384	623	121	18,9	856	254
nedelja	52	2.068	40	21	1,2	108	8
sobota	53	1.974	37	18	1,2	88	6
praznik	7	332	47	27	0,2	109	21
Skupaj	365	171.503	470	305	100	934	6

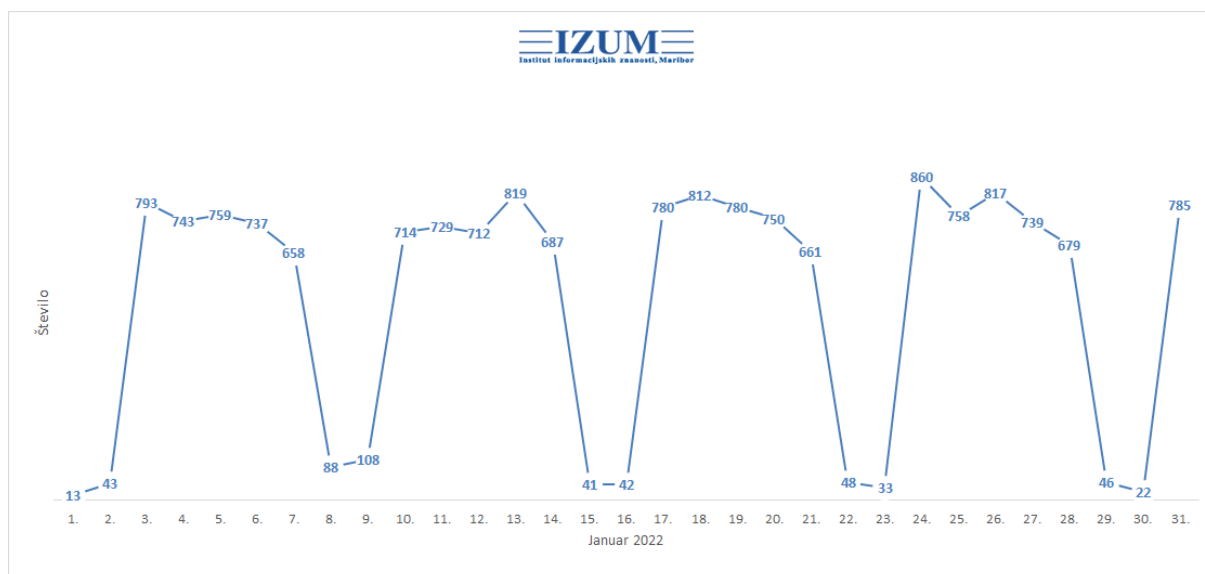
Legenda: *n* – število, \bar{x} – povprečje, *s* – standardni odklon, % – delež, *maks* – maksimum, *min* – minimum

3.2 Mesečni prirast

V nadaljevanju so predstavljeni podatki o kreiranih bibliografskih zapisih po posameznih mesecih leta 2022.

3.2.1 Januar

V analizo smo vključili 16.256 bibliografskih zapisov. Januarja je bilo največ bibliografskih zapisov kreiranih v ponedeljek, 24. 1., in sicer 860 (slika 1). Ponedeljek je tudi dan v tednu, ko je bilo kreiranih največ zapisov v tem mesecu, in sicer 3.932, kar predstavlja 24,2-odstotni delež prirasta. V povprečju so katalogizatorji v 21 delovnih dneh (\bar{x}) prispevali 751 bibliografskih zapisov na dan s standardnim odklonom (*s*) 54,4. V delovnih dneh januarja je bilo na dan kreiranih 15. 772 bibliografskih zapisov.

Slika 1: Prirast bibliografskih zapisov – januar 2022 (podatki na dan 1. 2. 2022)

Povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov v 10 dela prostih dneh (\bar{x}) je znašal 48,4 zapisa, odklon (s) pa 28,7 zapisa ($n = 484$). Na mesečni ravni to predstavlja 3 % prirasta. Zapisi, kreirani januarja, predstavljajo 9,5 % letnega prirasta in po številu kreiranih zapisov januar zaseda 2. mesto (Tabela 1). Podrobnosti prirasta v januarju so predstavljene v tabeli 3 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

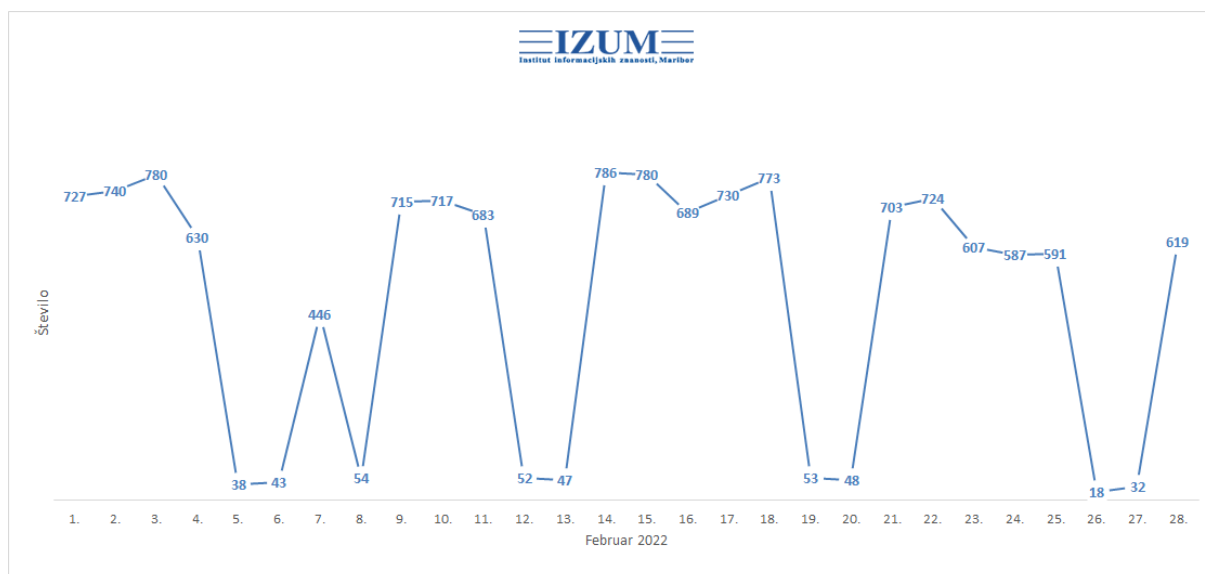
Tabela 3: Bibliografski zapisi, kreirani januarja 2022

Dan	Štev. dni v mesecu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi ($maks$)	Zapisi (min)	R
ponedeljek	5	3.932	786,4	51,8	24,2	860	714	7
sreda	4	3.068	767,0	43,8	18,9	817	712	6
četrtek	4	3.045	761,3	38,9	18,7	819	737	5
torek	4	3.042	760,5	36,3	18,7	812	729	4
petek	4	2.685	671,3	14,0	16,5	687	658	3
nedelja	5	248	49,6	33,7	1,5	108	22	2
sobota	5	236	47,2	26,8	1,5	88	13	1
Skupaj	31	16.256	524,4	337,2	100	860	13	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.2 Februar

V analizo smo vključili 13.412 zapisov, kreiranih v februarju (slika 2). V 19 delovnih dneh je bilo kreiranih povprečno (\bar{x}) 685,6 zapisa na dan, odklon (s) pa je znašal 86,8. V 9 dela prostih dneh je bilo kreiranih 385 bibliografskih zapisov, kar na mesečni ravni predstavlja 2,9-odstotni prirast.

Slika 2: Prirast bibliografskih zapisov – februar 2022 (podatki na dan 1. 3. 2022)

Zapisi, kreirani v februarju, predstavljajo 7,8 % letnega prirasta in osmo mesto glede na delež letnega prirasta (Tabela 1). Največ zapisov na posamezen dan je bilo kreiranih v ponedeljek, 14. 2., in to 786. Četrтки pa so bili skupno najbolj produktivni dnevi z 21-odstotnim deležem mesečnega prirasta. Celoten mesečni prirast je predstavljen v tabeli 4 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

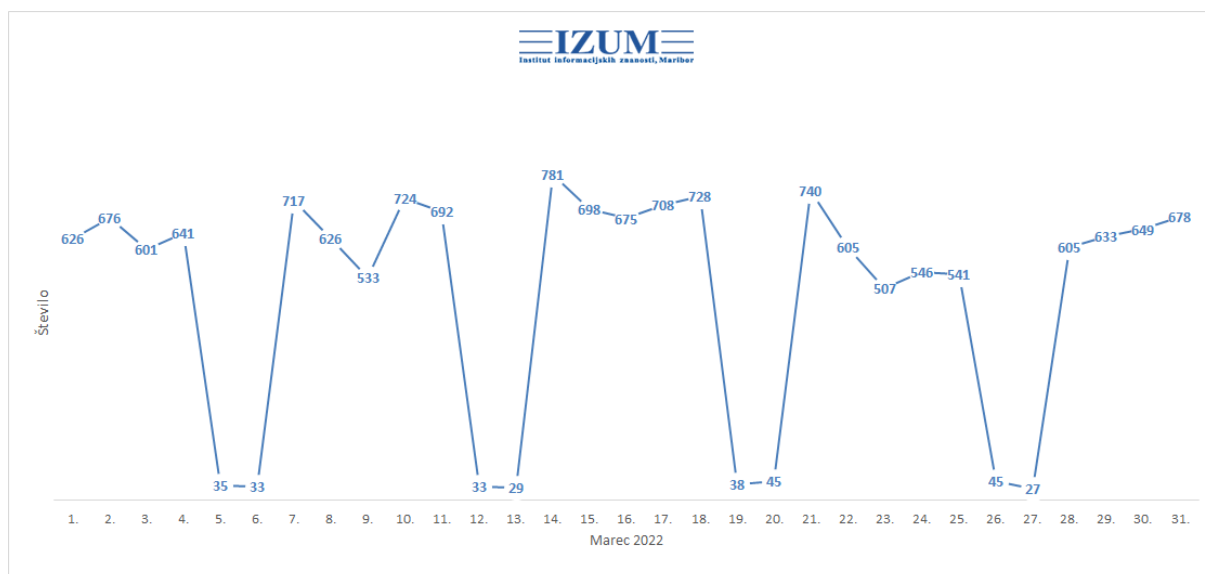
Tabela 4: Bibliografski zapisi, kreirani februarja 2022

Dan	Štev. dni v mesecu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
četrtek	4	2.814	703,5	82,3	21	780	587	8
sreda	4	2.751	687,8	57,7	20,5	740	607	7
petek	4	2.677	669,3	78,8	20	773	591	6
ponedeljek	4	2.554	638,5	145,3	19	786	446	5
torek	3	2.231	743,7	31,5	16,6	780	724	4
nedelja	4	170	42,5	7,3	1,3	48	32	3
sobota	4	161	40,3	16,3	1,2	53	18	2
praznik	1	54	54,0	/	0,4	54	54	1
Skupaj	28	13.412	479,0	313,9	100	786	18	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.3 Marec

Marca je bilo kreiranih 15.215 bibliografskih zapisov, kar predstavlja 8,9-odstotni letni prirast, tako da je marec glede na letni prirast na 5. mestu (Tabela 1). V 23 delovnih dneh so katalogizatorji prispevali 14.930 bibliografskih zapisov (\bar{x} = 649,1; s = 72,5; maks = 781; min = 507), v 8 dela prostih dneh pa še dodatnih 285 bibliografskih zapisov (\bar{x} = 35,6; s = 6,7; maks = 45; min = 27) (slika 3).

Slika 3: Prirast bibliografskih zapisov – marec 2022 (podatki na dan 1. 4. 2022)

Glede na delovne dneve so bili katalogizatorji v marcu najbolj produktivni ob četrtek, ko je bilo kreiranih 3.275 bibliografskih zapisov. Največ zapisov na posamezen dan meseca je bilo kreiranih v četrtek, 10. 3. 2022, in sicer 724 zapisov. Podrobnosti mesečnega prirasta so predstavljene v tabeli 5 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

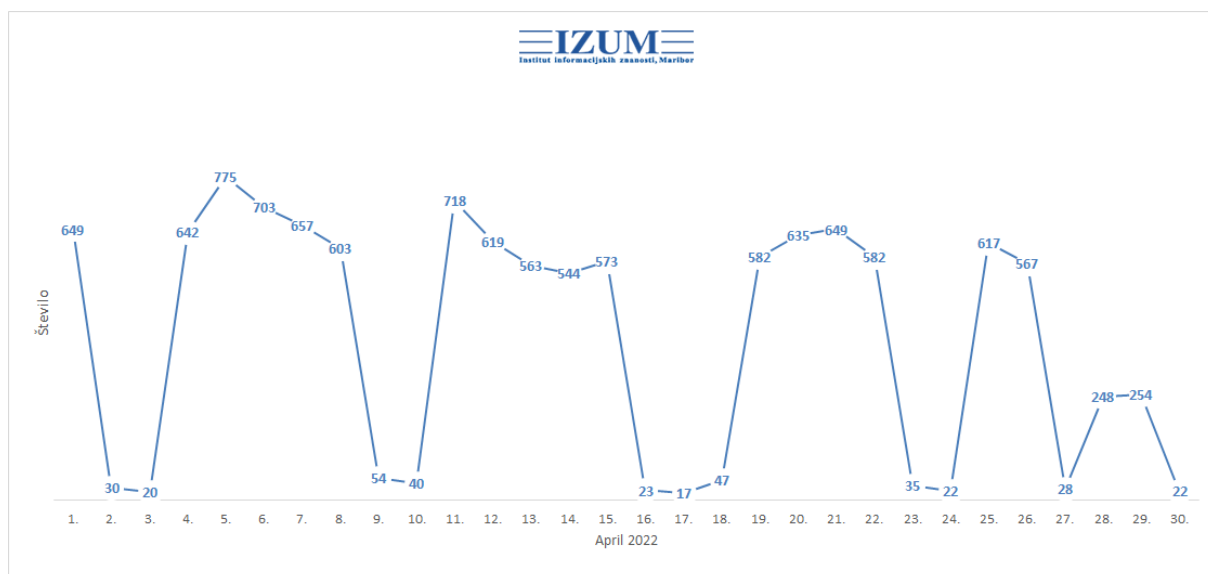
Tabela 5: Bibliografski zapisi, kreirani marca 2022

Dan	Štev. dni v mesecu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
četrtek	5	3.257	651,4	75,5	21,4	724	546	7
torek	5	3.188	637,6	35,4	21	698	605	6
sreda	5	3.040	608,0	81,6	20	676	507	5
ponedeljek	4	2.843	710,8	75,3	18,7	781	605	4
petek	4	2.602	650,5	81,3	17,1	728	541	3
sobota	4	151	37,8	5,3	1	45	33	2
nedelja	4	134	33,5	8,1	0,9	45	27	1
Skupaj	31	15.215	490,8	279,9	100	781	27	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.4 April

Aprila se je baza podatkov COBIB.SI povečala za 11.518 bibliografskih zapisov (slika 4). Največ bibliografskih zapisov, in sicer 775, je bilo kreiranih v torek, 5. 4. 2022. Ob petkih pa sicer beležimo največji skupni prirast bibliografskih zapisov. V 20 delovnih dneh je povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov (\bar{x}) znašal 560,4 zapisa, odklon (s) je bil 179,7.

Slika 4: Prirast bibliografskih zapisov – april 2022 (podatki na dan 3. 5. 2022)

Podrobnosti prirasta v aprilu so predstavljene v tabeli 6 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

Tabela 6: Bibliografski zapisi, kreirani aprila 2022

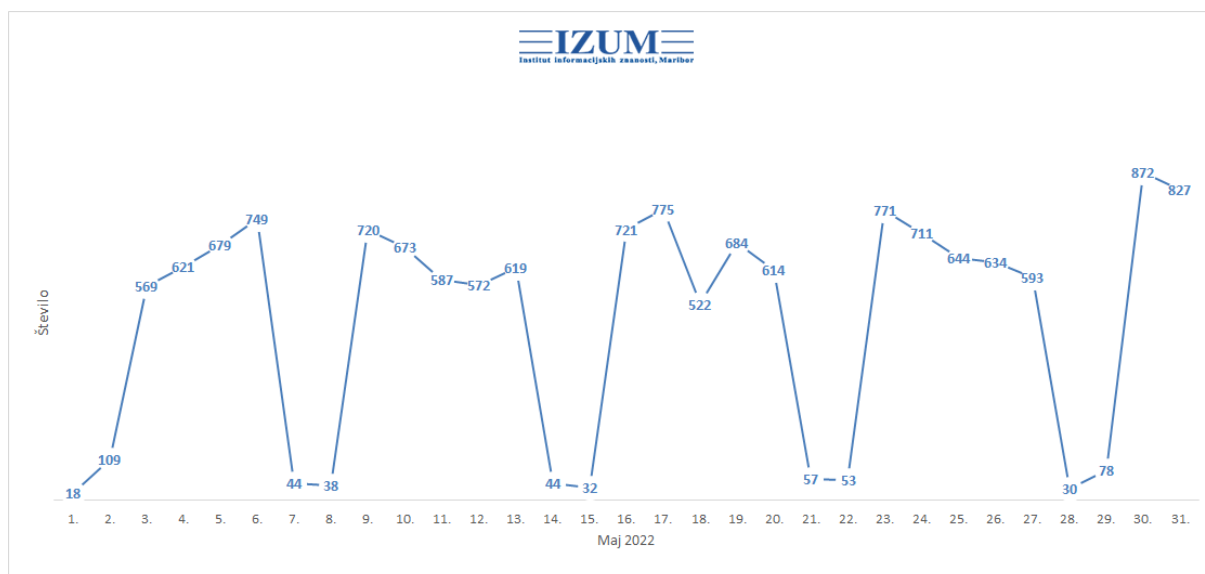
Dan	Štev. dni v mesecu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
petek	5	2.661	532,2	158,3	23,1	649	254	8
torek	4	2.543	635,8	95,4	22,1	775	567	7
četrtek	4	2.098	524,5	191,4	18,2	657	248	6
ponedeljek	3	1.977	659,0	52,6	17,2	718	617	5
sreda	4	1.929	482,3	308,2	16,7	703	28	4
sobota	5	164	32,8	13,0	1,4	54	22	3
nedelja	4	99	24,8	10,4	0,9	40	17	2
praznik	1	47	47,0	/	0,4	47	47	1
Skupaj	30	11.518	383,9	292,6	100	775	17	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

Aprila je bilo 10 dela prostih dni, za katere beležimo 310 kreiranih zapisov (\bar{x} = 31; s = 12,6). Na letni ravni predstavljajo bibliografski zapisi, kreirani aprila, 6,7 % prirasta, kar april postavlja na 11. mesto po številu kreiranih zapisov (Tabela 1).

3.2.5 Maj

Maja 2022 je bilo kreiranih 14.660 zapisov, kar predstavlja 8,5-odstotni letni prirast bibliografskih zapisov; glede na letni prirast je maj na 7. mestu (Tabela 1). Najvišji prirast tega meseca beležimo v ponedeljek, 30. 5. 2022, in sicer 872. Glede na dneve v tednu je bilo največ zapisov kreiranih ob torkih (n = 3.555 oz. 25,1 %).

Slika 5: Prirast bibliografskih zapisov – maj 2022 (podatki na dan 1. 6. 2022)

V 21 delovnih dneh je bilo kreiranih 14.157 bibliografskih zapisov. V 10 dela prostih dneh so katalogizatorji v COBIB.SI dodali 503 bibliografske zapise ($\bar{x} = 50,3$; $s = 26,4$). Podrobnosti za vse dni v mesecu so predstavljene v tabeli 7 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

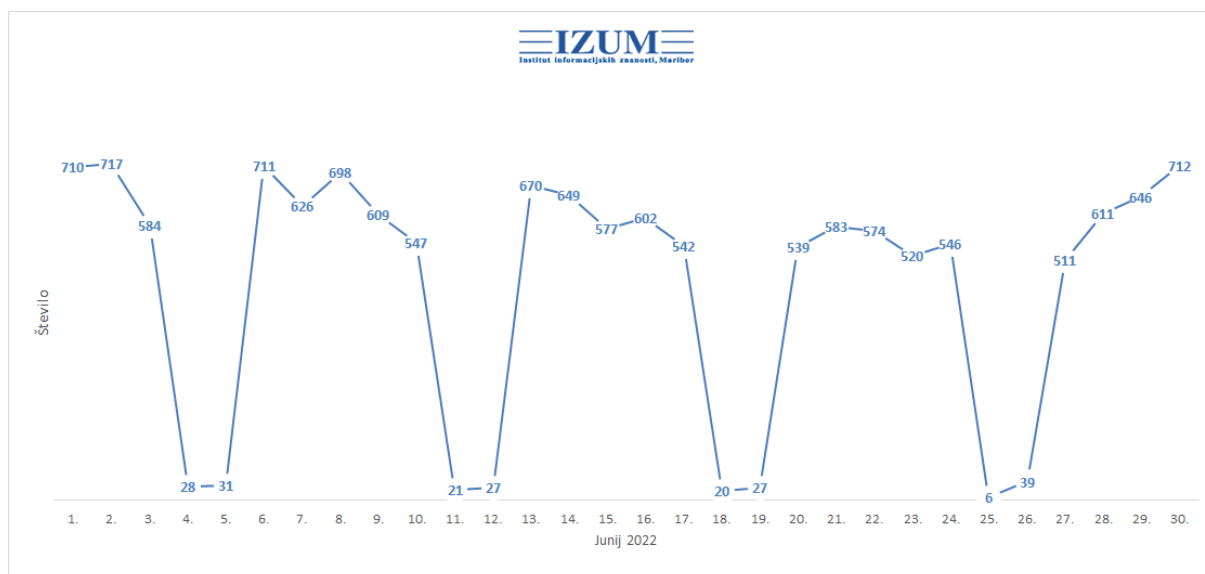
Tabela 7: Bibliografski zapisi, kreirani maja 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
torek	5	3.555	711,0	98,9	24,2	827	569	8
ponedeljek	4	3.084	771,0	71,4	21	872	720	7
petek	4	2.575	643,8	71,1	17,6	749	593	6
četrtek	4	2.569	642,3	52,0	17,5	684	572	5
sreda	4	2.374	593,5	53,1	16,2	644	522	4
nedelja	5	219	43,8	22,9	1,5	78	18	3
sobota	4	175	43,8	11,0	1,2	57	30	2
praznik	1	109	109,0	/	0,7	109	109	1
Skupaj	31	14.660	472,9	305,9	100	872	18	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.6 Junij

Mesečni prirast predstavlja 8 % letnega prirasta, tako je junij na 8. mestu po prirastu bibliografskih zapisov na letni ravni (Tabela 1). V 30 dneh junija je bilo kreiranih 13.683 bibliografskih zapisov (slika 6). Glede na dan v tednu je bilo (kumulativno) največ zapisov kreiranih ob sredah, in sicer 3.205, največ (tj. 717) na posamezen dan pa dne 2. 6. 2022. Na mesečni ravni predstavljajo bibliografski zapisi, kreirani ob sredah, 23,4-odstotni prirast.

Slika 6: Prirast bibliografskih zapisov – junij 2022 (podatki na dan 4. 7. 2022)

V 22 delovnih dneh je bilo kreiranih 13.484 bibliografskih zapisov, na delovni dan je povprečni prirast (\bar{x}) znašal 612,9, odklon (s) pa 67,5 zapisa. Zapisi, kreirani v 8 dela prostih dneh, predstavljajo 1,4-odstotni delež prirasta v juniju ($n = 199$; $\bar{x} = 24,9$; $s = 9,6$). Kumulativni podatki za vse dni v juniju so predstavljeni v tabeli 8 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

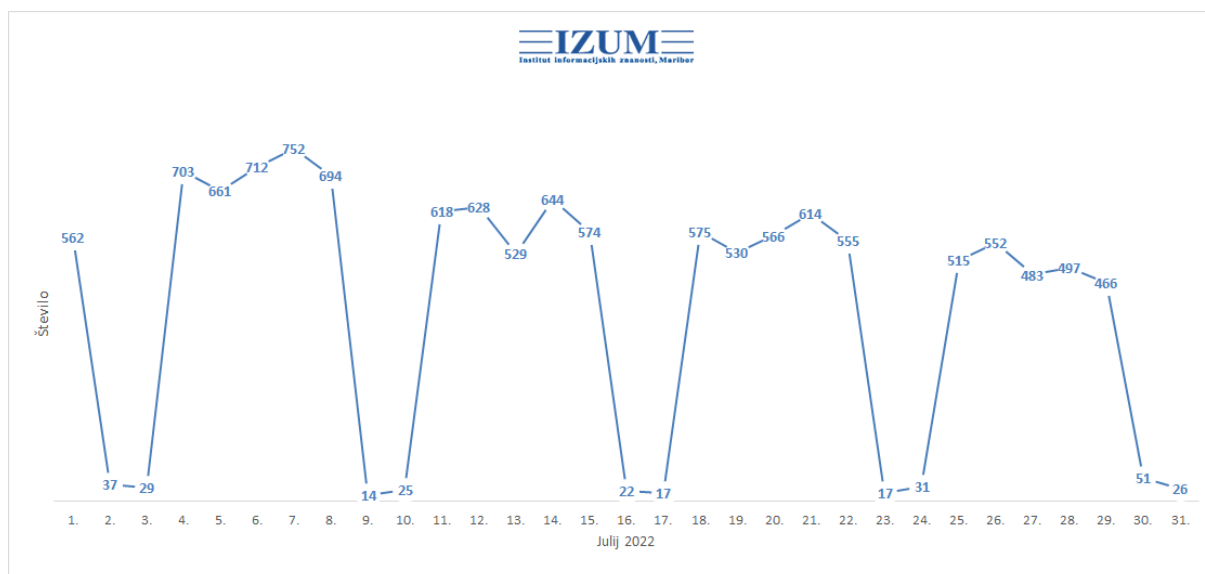
Tabela 8: Bibliografski zapisi, kreirani junija 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
sreda	5	3.205	641,0	64,5	23,4	710	574	7
četrtek	5	3.160	632,0	83,1	23,1	717	520	6
torek	4	2.469	617,3	27,7	18	649	583	5
ponedeljek	4	2.431	607,8	97,7	17,8	711	511	4
petek	4	2.219	554,8	19,6	16,2	584	542	3
nedelja	4	124	31,0	5,7	0,9	39	27	2
sobota	4	75	18,8	9,2	0,5	28	6	1
Skupaj	30	13.683	456,1	270,7	100	717	6	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.7 Julij

Prirast bibliografskih zapisov v juliju obsega 12.699 zapisov (slika 7). Največ zapisov v tem mesecu je bilo kreiranih v četrtek, 7. 7. 2022, in sicer 752. Najvišji kumulativni prirast meseca pa predstavljajo zapisi, kreirani ob četrkih.

Slika 7: Prirast bibliografskih zapisov – julij 2022 (podatki na dan 2. 8. 2022)

Petki na mesečni ravni predstavljajo 22,5 % ($n = 2.851$; $\bar{x} = 570,2$; $s = 81,4$), sledijo četrтки (19,7 %) (tabela 9, razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

Tabela 9: Bibliografski zapisi, kreirani julija 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi ($maks$)	Zapisi (min)	R
petek	5	2.851	570,2	81,4	22,5	694	466	7
četrtek	4	2.507	626,8	104,9	19,7	752	497	6
ponedeljek	4	2.411	602,8	79,1	19	703	515	5
torek	4	2.371	592,8	61,9	18,7	661	530	4
sreda	4	2.290	572,5	99,0	18	712	483	3
sobota	5	141	28,2	15,5	1,1	51	14	2
nedelja	5	128	25,6	5,4	1	31	17	1
Skupaj	31	12.699	409,6	276,4	100	752	14	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

Bibliografski zapisi, kreirani v tem mesecu, predstavljajo 7,4 % letnega prirasta, tako da je julij na 10. mestu glede na letni prirast (Tabela 1). Povprečni dnevni prirast števila bibliografskih zapisov (\bar{x}) v 21 delovnih dneh je bil 591,9, odklon (s) pa 80,1 ($n = 12.430$) zapisa. V 10 dela prostih dneh je bilo kreiranih 269 zapisov (2,2 %), povprečni dnevni prirast (\bar{x}) v dela prostih dneh je znašal 26,9, standardni odklon (s) pa 11.

3.2.8 Avgust

Avgust je, pričakovano in že leta tako, po prirastu bibliografskih zapisov na letni ravni na zadnjem mestu z 11.102 kreiranima zapisoma ali 6,5-odstotnim letnim prirastom (Tabela 1). V 22 delovnih dneh je bil povprečni dnevni prirast (\bar{x}) 494,3 zapisa, odklon (s) je bil 63,5; skupno število kreiranih zapisov v delovnih dneh je znašalo 10.875. V 9 dela prostih dneh je bilo kreiranih 227 bibliografskih zapisov, povprečni dnevni prirast gradiva (\bar{x}) je znašal 25,2, odklon

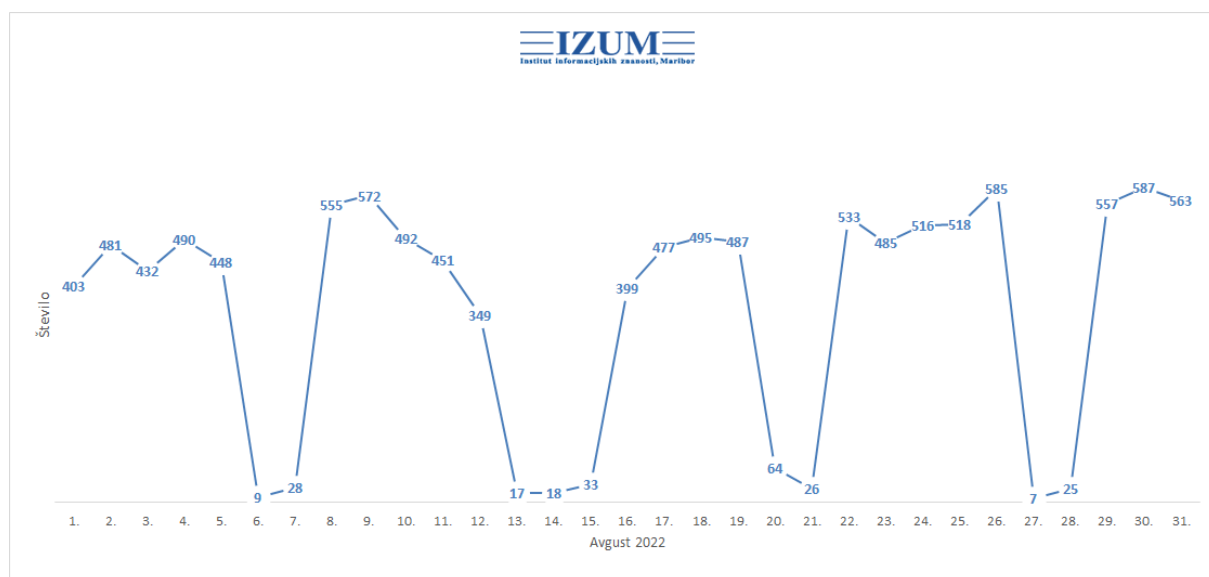
(s) pa 16,9 zapisa. Na mesečni ravni to predstavlja 2,1-odstotni delež. V prikaz podatkov v tabeli 10 so vključeni vsi dnevi meseca (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

Tabela 10: Bibliografski zapisi, kreirani v mesecu avgustu 2022

Dan	Štev. dni v mescu (<i>n</i>)	Zapisi (<i>n</i>)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (<i>s</i>)	Zapisi (%)	Zapisi (<i>maks</i>)	Zapisi (<i>min</i>)	R
torek	5	2.524	504,8	76,5	22,7	587	399	7
sreda	5	2.480	496,0	48,4	22,3	563	432	6
ponedeljek	4	2.048	512,0	73,5	18,4	557	403	5
četrtek	4	1.954	488,5	27,8	17,6	518	451	4
petek	4	1.869	467,3	97,7	16,8	585	349	3
nedelja	4	97	24,3	4,3	0,9	28	18	2
sobota	4	97	24,3	26,8	0,9	64	7	2
praznik	1	33	33,0	/	0,3	33	33	1
Skupaj	31	11.102	358,1	223,1	100	587	7	/

Legenda: *n* – število, \bar{x} – povprečje, *s* – standardni odklon, % – delež, *maks* – maksimum, *min* – minimum, *R* – absolutni rang

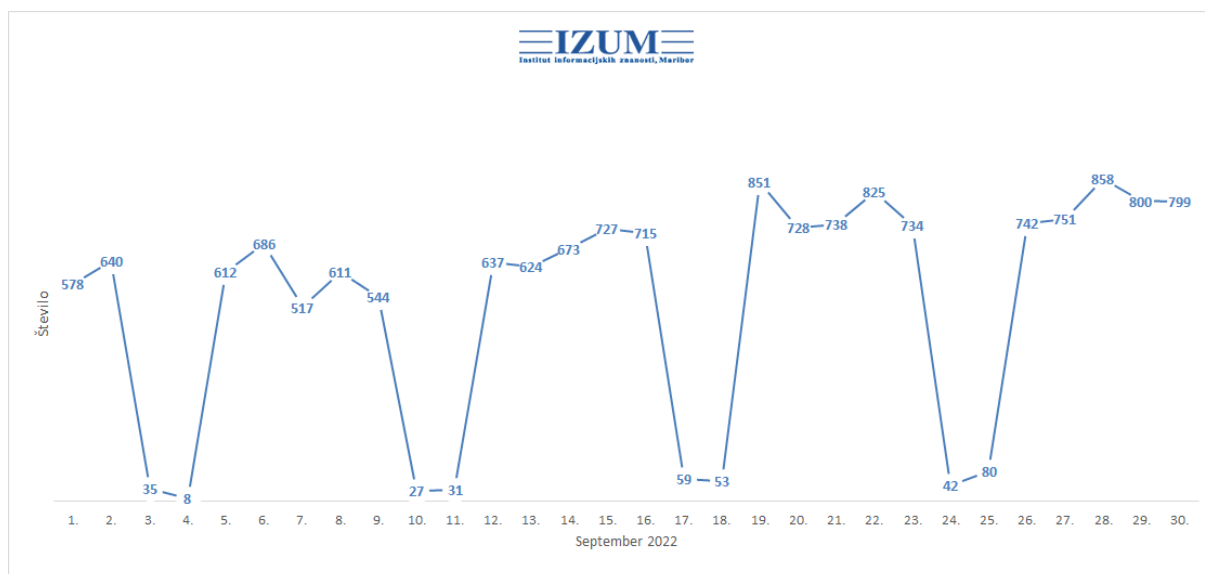
Gledano na posamezen dan v mesecu so katalogizatorji največ zapisov v COBIB.SI prispevali v torek, 30. 8. 2022, in sicer 587, sledita petek, 26. 8. 2022, s 585 in sreda, 31. 8. 2022, s 563 zapisi (slika 8). Najvišji prirast v mesecu avgustu, in sicer z 22,7-odstotnim deležem, predstavljajo bibliografski zapisi, kreirani ob torkih.

Slika 8: Prirast bibliografskih zapisov – avgust 2022 (podatki na dan 1. 9. 2022)

3.2.9 September

September je na 4. mestu po številu kreiranih zapisov na letni ravni (9,2 %; $n = 15.725$, Tabela 1). Največ zapisov v tem mesecu je bilo kreiranih v sredo, 28. 9. 2022, in sicer 858, sledita ponedeljek, 19. 9. 2022, z 851 in četrtek, 22. 9. 2022, z 825 kreiranimi bibliografskimi zapisi (slika 9).

Slika 9: Prirast bibliografskih zapisov – september 2022 (podatki na dan 3. 10. 2022)

Podrobni podatki o mesečnem prirastu za vse dni septembra so predstavljeni v tabeli 11. Podatki so razvrščeni po številu prirasta, padajoče.

Tabela 11: Bibliografski zapisi, kreirani v mesecu septembru 2022

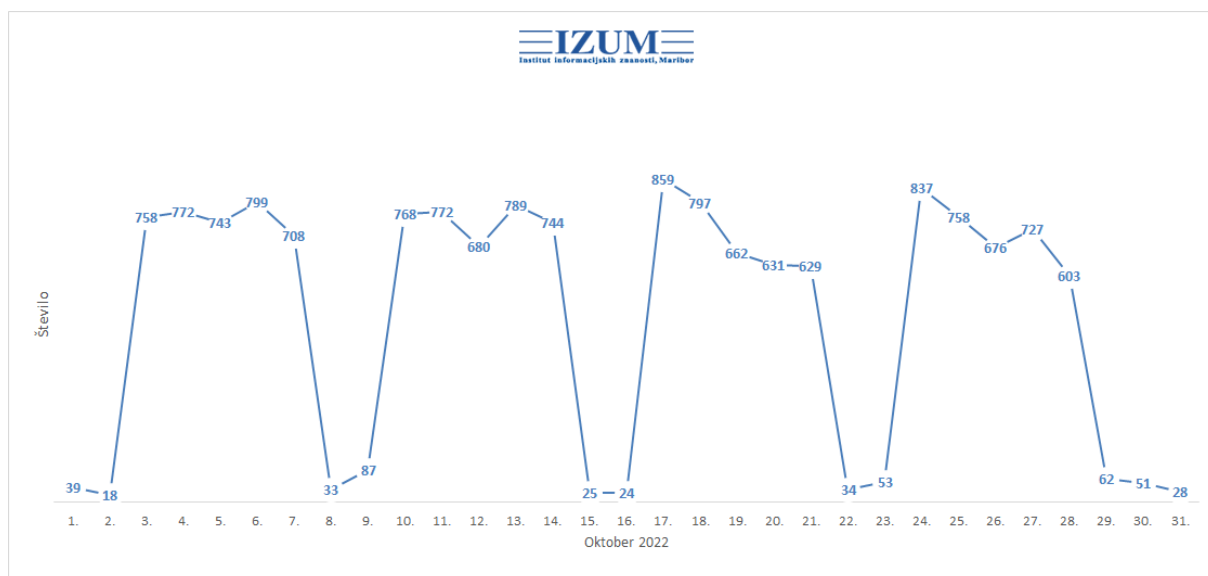
Dan	Štev. dni v mescu (<i>n</i>)	Zapisi (<i>n</i>)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (<i>s</i>)	Zapisi (%)	Zapisi (<i>maks</i>)	Zapisi (<i>min</i>)	<i>R</i>
četrtek	5	3.541	708,2	110,5	22,5	825	578	7
petek	5	3.432	686,4	97,7	21,8	799	544	6
ponedeljek	4	2.842	710,5	109,3	18,1	851	612	5
torek	4	2.789	697,3	55,8	17,7	751	624	4
sreda	4	2.786	696,5	142,1	17,7	858	517	3
nedelja	4	172	43,0	30,8	1,1	80	8	2
sobota	4	163	40,8	13,6	1	59	27	1
Skupaj	30	15.725	524,2	307,1	100	858	8	/

Legenda: *n* – število, \bar{x} – povprečje, *s* – standardni odklon, % – delež, *maks* – maksimum, *min* – minimum, *R* – absolutni rang

V 22 delovnih dneh je bilo povprečno kreiranih 699,5 zapisa dnevno ($s = 96,2$). Četrтки so bili v mesecu septembru najbolj produktivni dnevi in predstavljajo 22,5 % mesečnega prirasta. Sobote in nedelje v septembru ($n = 8$) so prirastu dodale 335 zapisov ali 2,2 % na mesečni ravni.

3.2.10 Oktober

Oktober 2022 je s 15.166 kreiranimi bibliografskimi zapisi ali 8,8-odstotnim letnim prirastom na šestem mestu po številu kreiranih zapisov (Tabela 1). Katalogizatorji so v 20 delovnih dnevih kreirali 14.712 zapisov ($\bar{x} = 735,6$; $s = 70,2$). Največ zapisov na posamezen dan je bilo kreiranih v ponedeljek, 17. 10. 2022, in sicer 859. V 11 dela prostih dnevih je bilo kreiranih 454 zapisov ($\bar{x} = 41,3$; $s = 20,4$), kar znaša 3 % mesečnega prirasta (slika 10).

Slika 10: Prirast bibliografskih zapisov – oktober 2022 (podatki na dan 7. 11. 2022)

Podrobnosti prirasta v mesecu so predstavljene v tabeli 12, podatki so razvrščeni po številu prirasta, padajoče.

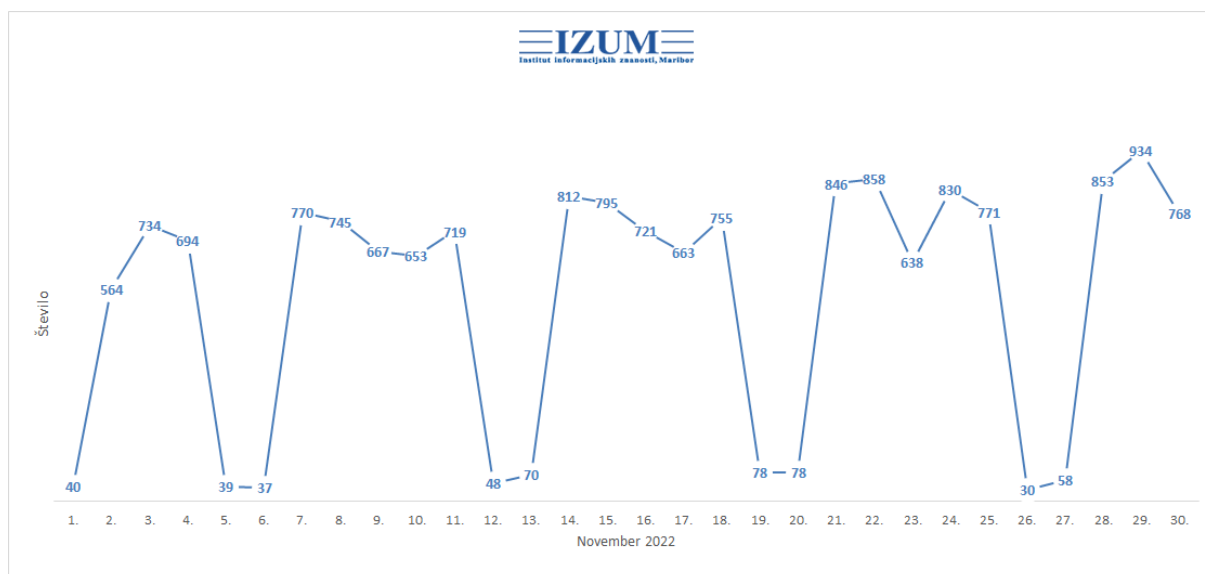
Tabela 12: Bibliografski zapisi, kreirani oktobra 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
ponedeljek	4	3.222	805,5	50,1	21,2	859	758	8
torek	4	3.099	774,8	16,2	20,4	797	758	7
četrtek	4	2.946	736,5	77,2	19,4	799	631	6
sreda	4	2.761	690,3	36,0	18,2	743	662	5
petek	4	2.684	671,0	66,0	17,7	744	603	4
nedelja	5	233	46,6	27,5	1,5	87	18	3
sobota	5	193	38,6	14,0	1,3	62	25	2
praznik	1	28	28,0	/	0,2	28	28	1
Skupaj	31	15.166	489,2	342,5	100	859	18	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.11 November

Novembra je bilo kreiranih 16.268 (9,5 %) bibliografskih zapisov, kar predstavlja 1. mesto po številu kreiranih zapisov na letni ravni (Tabela 1). Srede so bile z 20,6-odstotnim deležem najbolj produktivni dnevi za kreiranje zapisov na mesečni ravni (slika 11). Katalogizatorji so v petih delovnih sredah kreirali 3.358 zapisov.

Slika 11: Prirast bibliografskih zapisov – november 2022 (podatki na dan 1. 12. 2022)

V 21 delovnih dneh se je COBIB.SI povečal za 15.790 novih zapisov, povprečno za 751,9 zapisa na dan ($s = 88$). V 9 dela prostih dneh se je COBIB.SI povečal za 478 zapisov ($\bar{x} = 53,1$; $s = 18,5$). Zapisi, kreirani ob vikendih, tako predstavljajo 2,9 % mesečnega prirasta.

Mesečni prirast s podrobnimi podatki je predstavljen v tabeli 13 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

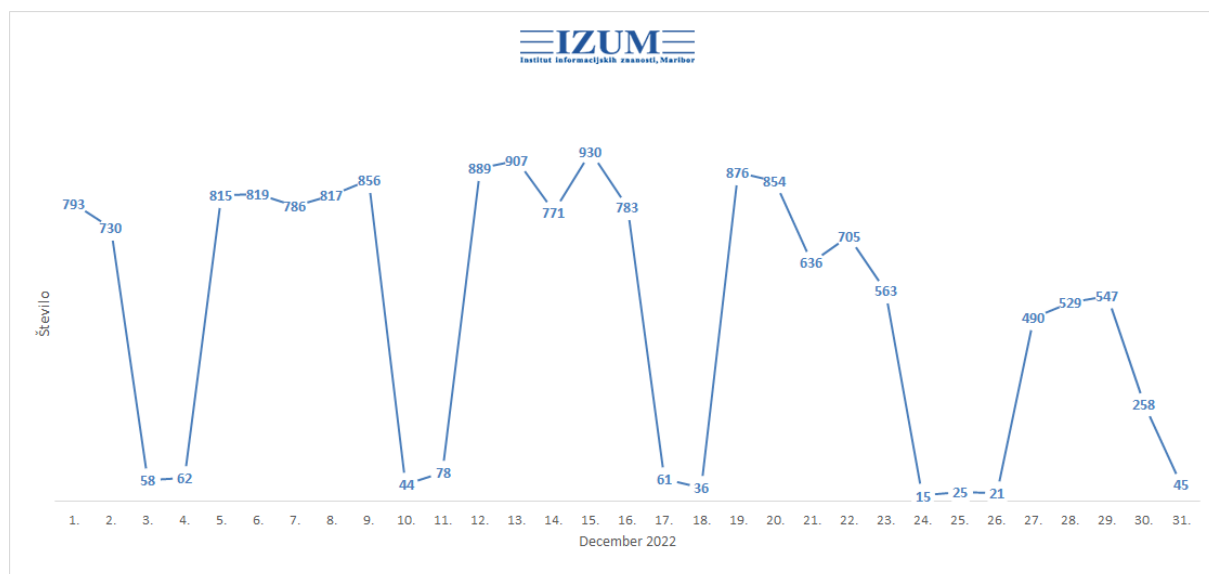
Tabela 13: Bibliografski zapisi, kreirani novembra 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi ($maks$)	Zapisi (min)	R
sreda	5	3.358	671,6	78,2	20,6	768	564	8
torek	4	3.332	833,0	81,7	20,5	934	745	7
ponedeljek	4	3.281	820,3	38,0	20,2	853	770	6
petek	4	2.939	734,8	34,8	18,1	771	694	5
četrtek	4	2.880	720,0	81,7	17,7	830	653	4
nedelja	4	243	60,8	17,8	1,5	78	37	3
sobota	4	195	48,8	20,8	1,2	78	30	2
praznik	1	40	40,0	/	0,2	40	40	1
Skupaj	30	16.268	542,3	333,9	100	934	30	/

Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

3.2.12 December

Po letnem prirastu bibliografskih zapisov je december z 9,2-odstotnim deležem uvrščen na tretje mesto ($n = 15.799$, Tabela 1). Na sliki 12 je vidno, da je bilo največ zapisov kreiranih v četrtek, 15. 12. 2022, in sicer 930.

Slika 12: Prirast bibliografskih zapisov – december 2022 (podatki na dan 3. 1. 2023)

Decembra so bili četrтки najbolj produktivni dnevi glede na skupno število kreiranih zapisov ($n = 3.792$ ali 24 %). V 21 delovnih dneh se je prirast v COBIB.SI povečal za 15.354 novih bibliografskih zapisov ($\bar{x} = 731,1$; $s = 169,6$). Podrobnosti mesečnega prirasta po dnevih so predstavljene v tabeli 14 (razvrstitev po številu zapisov, padajoče).

Tabela 14: Bibliografski zapisi, kreirani decembra 2022

Dan	Štev. dni v mescu (n)	Zapisi (n)	Zapisi (\bar{x})	Zapisi (s)	Zapisi (%)	Zapisi (maks)	Zapisi (min)	R
četrtek	5	3.792	758,4	142,8	24,0	930	547	8
petek	5	3.190	638,0	238,2	20,2	856	258	7
torek	4	3.070	767,5	188,5	19,4	907	490	6
sreda	4	2.722	680,5	121,5	17,2	786	529	5
ponedeljek	3	2.580	860,0	39,5	16,3	889	815	4
sobota	5	223	44,6	18,2	1,4	61	15	3
nedelja	4	201	50,3	24,1	1,3	78	25	2
praznik	1	21	21,0	/	0,1	21	21	1
Skupaj	31	15.799	509,6	354,6	100,0	930	15	/

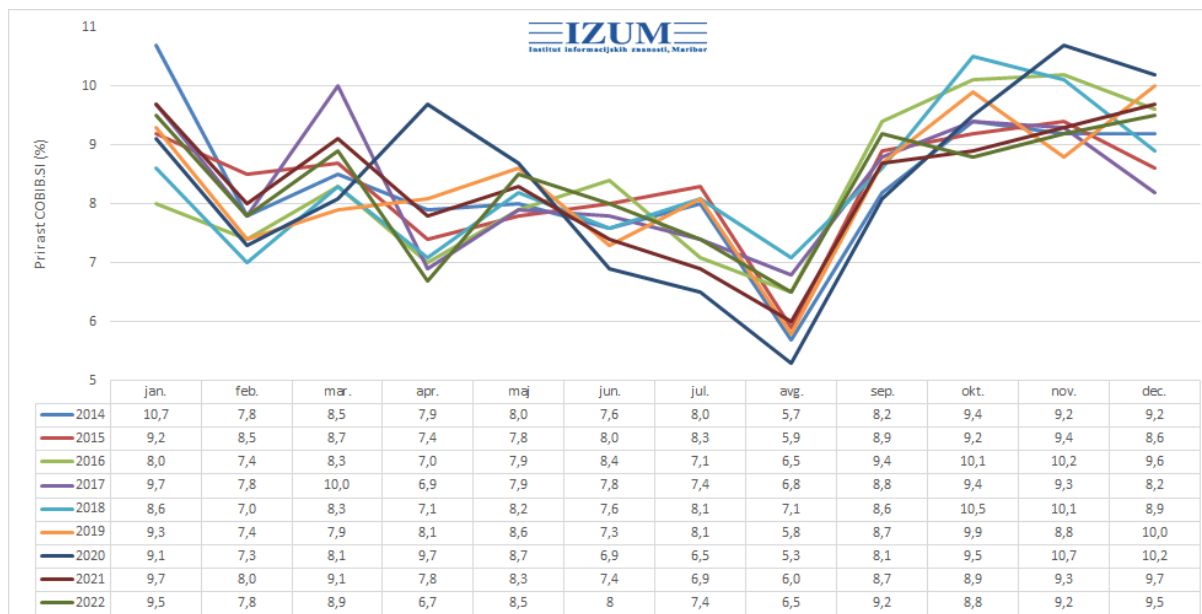
Legenda: n – število, \bar{x} – povprečje, s – standardni odklon, % – delež, maks – maksimum, min – minimum, R – absolutni rang

Zapisi, kreirani ob dela prostih dneh, predstavljajo 2,8 % mesečnega prirasta ($n = 445$; $\bar{x} = 44,5$; $s = 20,4$).

3.3 Trend prirasta (2014–2022)

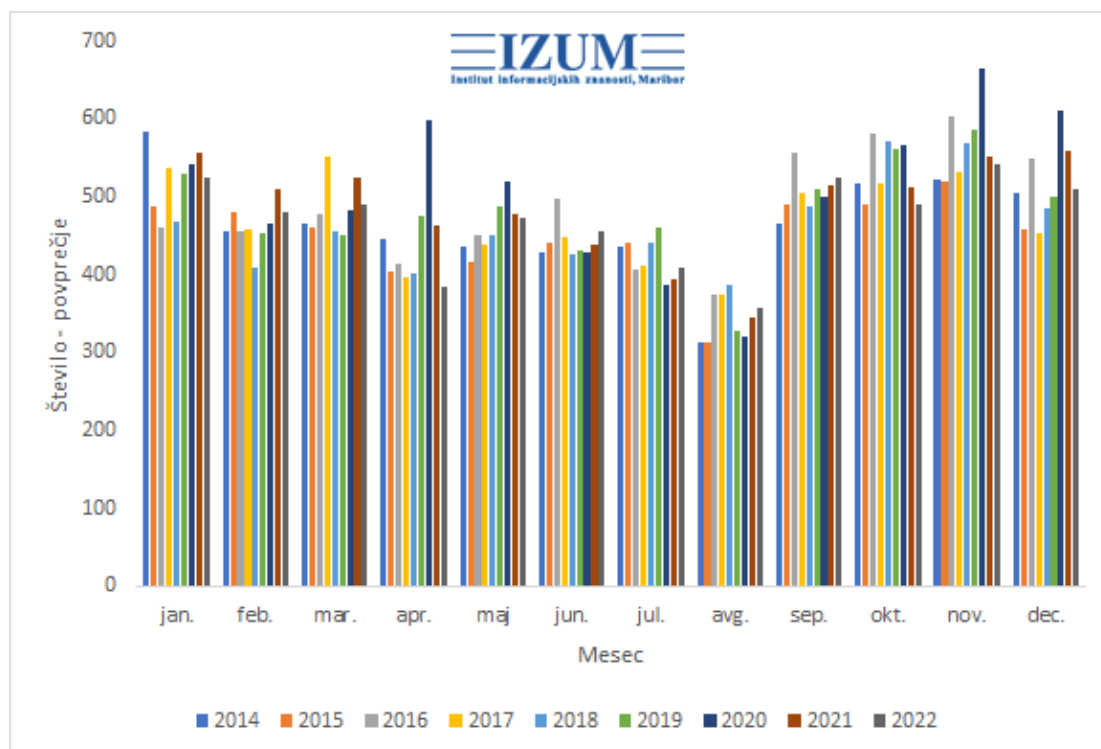
Spremljamo večletni trend prirasta bibliografskih zapisov. Vidne so sezonske variacije prirasta (slika 13), v letih 2020 in 2021 pa se kaže tudi vpliv pandemije (covid-19). Izkazalo se je, da sta bila četrtek in torek na letni ravni najbolj produktivna dneva za kreiranje zapisov. V opazovanem obdobju se je zgodilo nekaj pomembnih dogodkov, ki so zagotovo vplivali na prirast, npr.: 30. 6. 2016 se je končalo obdobje uporabe COBISS2/Katalogizacije; prehod na

COBISS3/Katalogizacijo je potekal v letih izvajanja projekta (2012–2016); v letu 2018 so se spremenili pogoji za Vzdrževanje aktivnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI (2017). V letu 2022 beležimo nov mejnik prirasta, saj je bilo v vseh lokalnih bazah podatkov COBISS.net vnesenih že prek 34 milijonov zapisov.

Slika 13: COBIB.SI, trend prirasta, 2014–2022

Povprečni mesečni prirast za opazovano obdobje za posamezno leto je prikazan na sliki 14 (vključeni so vsi dnevi leta).

Slika 14: COBIB.SI, povprečni mesečni prirast, 2014–2022 (\bar{x})

4 Prirast normativnih zapisov

Vzajemna katalogizacija poteka z normativno kontrolo, kar pomeni, da katalogizatorji povezujejo normativne zapise za osebna imena avtorjev iz baze CONOR.SI z bibliografskimi zapisi. Kadar normativni zapis še ne obstaja, kreirajo nov zapis. Za katalogizatorje to pomeni dodatno in zahtevno nalogo, saj morajo biti podatki o avtorjih pravilni in natančni, ob tem pa morajo ločevati med morebitnimi soimenjaki in preprečevati pojav podvojenih zapisov za istega avtorja. V normativni bazi podatkov CONOR.SI je bilo v letu 2022 kreiranih 57.053 novih normativnih zapisov, od tega 54.059 za osebna imena in 2.994 za imena korporacij. Iz baze LCNAF (Library of Congress Name Authority File) je bilo prevzetih 5.711 normativnih zapisov za osebna imena (tabela 15). Pri kreiranju zapisov v normativni bazi je sodelovalo 584 katalogizatorjev iz 232 knjižnic (Normativna baza podatkov CONOR.SI, 2023).

Tabela 15: Normativni zapisi v bazi CONOR.SI, prevzeti iz LCNAF v letu 2022

Mesec	Zapisi, prevzeti iz LCNAF (n)
januar	472
februar	458
marec	538
april	450
maj	524
junij	460
julij	398
avgust	516
september	471
oktober	381
november	540
december	503
Skupaj	5.711

Legenda: n – število; CONOR.SI – normativna datoteka osebnih in korporativnih imen; LCNAF – Library of Congress Name Authority File

5 Diskusija

Podatke zbiramo čez leto, zato se stanje bibliografsko-kataložne baze in absolutne številke kreiranih zapisov (lahko) razlikujejo od trenutnega števila kreiranih zapisov po posameznem dnevu in/ali mesecu (npr. izbrisani podvojeni zapisi, iz prikaza smo izvzeli tudi bibliografske zapise, ki so bili vključeni v COBIB.SI zaradi ažuriranja baze ELINKS.SI, in zapise iz lokalnih baz podatkov, ki se shranjujejo na vzajemni nivo). Iz COBIB.SI je bilo skupaj izbranih 1.623 bibliografskih zapisov, kar pripisujemo redakciji baze. Kljub vsakomesečnemu obveščanju knjižnic o obstoju bibliografskih zapisov, označenih za brisanje, v bazi COBIB.SI še vedno beležimo take zapise. Upamo, da se bodo katalogizatorji tudi v prihodnje posvetili tovrstni redakciji baze in prispevali k dvigu njene kakovosti. Bibliografsko-kataložna baza COBIB.SI je baza, kjer se število kreiranih zapisov ves čas spreminja; pravimo, da je taka baza živa.

Letni prirast v letu 2022, razdeljen na kvartale, kaže, da je bil skupni prirast najvišji v zadnjem kvartalu (27,5 %), sledijo pa prvi (26,2 %), drugi (23,2 %) in tretji (23 %) kvartal. Največ bibliografskih zapisov glede na posamezen dan v tednu na letni ravni je bilo kreiranih ob

četrtkih (20,2 %), sledijo torki (19,9 %), ponedeljki (19,4 %), srede (19,1 %) in petki (18,9 %). Pogled na mesečni ravni pokaže, da je ponedeljek najbolj produktiven dan v januarju in oktobru; torek v maju in avgustu; sreda v juniju in novembru; četrtek v februarju, marcu, septembru in decembru; petek pa v aprilu in juliju. V letu ni dneva, ko ne bi beležili prirasta, sicer pa beležimo 2,6-odstotni letni prirast ob dela prostih dnevih.

Glede na večletni trend je bilo pričakovano najmanj zapisov kreiranih avgusta (6,5 %), kar pripisujemo sezonski komponenti, saj je to mesec letnih dopustov.

Po podatkih v Centralnem registru uporabniških imen (30. 5. 2024) ima v Sloveniji 674 oseb aktivno uporabniško ime in Dovoljenje za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (DVKA). Med njimi jih ima 271 (40,2 %) eno uporabniško ime (UI), 244 (36,2 %) dve UI, 94 (13,9 %) jih ima tri UI, 27 (4,0 %) jih ima štiri UI, 12 (1,8 %) jih ima 5 UI, 15 (2,2 %) oseb pa 6 UI; 11 (1,6 %) oseb ima 7 ali več aktivnih UI. Več uporabniških imen kaže na to, da knjižničarji sodelujejo v več organizacijah. To sklepamo tudi zaradi 2,6-odstotnega deleža letnega prirasta bibliografskih zapisov, ki so bili kreirani ob praznikih in dela prostih dneh. Vse to tudi nakazuje na večje potrebe po usposobljenih katalogizatorjih, po drugi strani pa je v katalogizaciji aktivno delovalo 546 katalogizatorjev (Bibliografske, 2023).

Kakovostno delo katalogizatorjev ima zelo pomembno vlogo v sistemu COBISS in vpliva na več storitev, ki temeljijo na bibliografskih zapisih (npr. izposoja po knjižnicah, vodenje osebnih bibliografij, evalvacija znanstvenoraziskovalnega dela, knjižnično nadomestilo itd.). Enako velja za normativne zapise. Poleg kreiranih zapisov pa ne smemo pozabiti na številne redakcije bibliografskih in normativnih zapisov, ki jih katalogizatorji opravijo. Po podatkih je bilo v opazovanem letu popravljenih 66.415 bibliografskih zapisov² (Bibliografske, 2023). Pri redakciji normativnih zapisov je poudarek na nenehnem vzdrževanju in nadgrajevanju podatkov v zapisu. To daje podatkom dodano vrednost in kaže na njihovo kakovost. Glede na pomembnost katalogizatorjevega dela in ob zavedanju pomena kakovostnih podatkov v COBIB.SI v IZUM-u izvajamo aktivnosti, ki so del sistema zagotavljanja kakovosti bibliografskih in normativnih zapisov (Badovinac, 2021; 2021a, 2022). S tem želimo prispevati k čim višji kakovosti podatkov v COBIB.SI.

6 Zaključek

Dostopnost in kakovost podatkov na vzajemnem nivoju sta velikega pomena za celotno mrežo COBISS.net, kljub temu pa beležimo še veliko zapisov, ki so dostopni le v (nekaterih) lokalnih bazah; takih je kar 432.032³ (Bibliografske, 2023). Katalogizatorje pozivamo in vabimo, da se tudi zgolj lokalni zapisi uredijo v čim večji možni meri. Ti zapisi so lahko dragocen (zgodovinski) podatek o obstoju določenega gradiva, dogodka ipd. Potrebna pa sta dodaten trud in čas, da se zapisi ustrezno uredijo, saj obstaja možnost, da gre za podvajanje podatkov z že obstoječimi zapisi v vzajemni bazi. V takih primerih se ohrani zapis iz vzajemne baze, lokalni zapis pa se mora brisati.

² Število zapisov, ki jih je posamezna knjižnica uredila v vzajemni bazi podatkov COBIB.SI v letu 2022, vendar ni njihov kreator.

³ Število lokalnih zapisov na dan 31. 12. 2022.

Zahvala

Iskrena hvala vsem katalogizatorjem, ki s svojim strokovnim in vestnim delom prispevate h kakovostnim podatkom v vseh bazah mreže COBISS.net.

Reference

Badovinac, B., 2021. S Defining data quality in bibliographic and authority records: a case study of the COBISS.SI system. *Cataloging & classification quarterly*, 59(4), str. 1–24.

Dostopno na: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01639374.2021.1910603> [30. 5. 2024]

Badovinac, B., 2021a. Spremljanje kakovosti zapisov dnevne produkcije v COBIB.SI v obdobju od 2015 do 2020. *Organizacija znanja*, 26(1/2), 2126005, str. 1–10. Dostopno na:

https://www.cobiss.si/OZ/PDF/OZ_2021_1_2_final/2126005_Badovinac.pdf [30. 5. 2024]

Badovinac, B., 2022. Spot the difference: monitoring the data quality in COBISS.SI. V: *IFLA WLIC 2022 Dublin: inspire, engage, enable, connect: 87th World Library and Information Congress, 26-29 July 2022, Dublin, Ireland*. [Dublin: IFLA]; 1–11. Dostopno na:

<https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/2010/1/055-badovinac-en.pdf>.

[30. 5. 2024]

Bibliografske baze podatkov in podatki o zalogi: polnopravni člani sistema COBISS.SI in njihovo sodelovanje v sistemu vzajemne katalogizacije, 2023. Dostopno na:

https://www.cobiss.si/kazalci/doc/STAT_PRIRAST_2022_SI_2.pdf [24. 7. 2023].

COBISS.net v številkah, 2023. Dostopno na: https://www.cobiss.net/doc/Statistike_slo.pdf [24. 7. 2023].

COBISS.net: mreža knjižničnih informacijskih sistemov in informacijskih sistemov o raziskovalni dejavnosti, 2023. Dostopno na: <https://www.cobiss.net/si/> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2015. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2014. *Organizacija znanja*, 20(1), str. 21–26. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz1501021> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2016. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2015. *Organizacija znanja*, 21(2), str. 77–84. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz1602077> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2017. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2016. *Organizacija znanja*, 22(1–2), str. 27–33. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz1712027> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2018. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2017. *Organizacija znanja*, 23(1–2), str. 21–28. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz1812021> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2019. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2018. *Organizacija znanja*, 24(1–2), 1924006, str. 1–19. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz1924006> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2020. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2019. *Organizacija znanja*, 25(1–2), 2025008, str. 1–19. Dostopno na: <https://doi.org/10.3359/oz2025008> [24. 7. 2023].

Dornik, E., 2021. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2020. *Organizacija znanja*, 26(1–2), 2126007, str. 1–21. <https://doi.org/10.3359/oz2126007> [24. 7. 2023].

DORNIK, E., 2023. COBIB.SI: prirast bibliografskih zapisov v letu 2021. *Organizacija znanja*, 28(1–2), 2328003, str. 1–20., <https://doi.org/10.3359/oz2328003> [24. 7. 2023].

Dovoljenja za vzajemno katalogizacijo, 2024. Dostopno na: <https://edu.cobiss.net/si/EntryFormDesktopDefault.aspx?tabid=360&type=licence> [30. 5. 2024].

IZUM, 2023. *Letno poročilo o delu IZUM za leto 2022*. Maribor: Institut informacijskih znanosti. Dostopno na: https://www.cobiss.si/kazalci/doc/STAT_PRIRAST_2022_SI_2.pdf [24. 7. 2023].

Normativna baza podatkov CONOR.SI, 2023. Dostopno na: https://www.cobiss.si/kazalci/doc/STAT_PRIRAST_2022_SI_2.pdf [30. 5. 2024].

Organizacijski model sistema COBISS, 2023. Dostopno na: <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm#c2> [24. 7. 2023].

Programska oprema COBISS3, 2023. Dostopno na: <http://home.izum.si/cobiss/cobiss3/> [4. 7. 2023].

Vzajemna katalogizacija (COBISS3/Katalogizacija), 2023. Dostopno na: <https://www.cobiss.net/si/platforma-cobiss.htm#c4> [24. 7. 2023].

Vzdrževanje aktivnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI, 2017. Dostopno na: http://home.izum.si/cobiss/obvestila_novosti/dokumenti/Priloga_Vzdr%C5%BEEvanje_dovoljenja_za_vzajemno_katalogizacijo.pdf [30. 5. 2024].